

ceptabelt. Befolkningen bør have adgang til et så alsidigt udvalg af behandlingsmetoder som muligt.

I øvrigt er der grund til at hæfte sig ved det indledningsvis citerede formål, at sikre befolkningen effektive og hensigtsmæssige lægemidler.

Det er DPLs opfattelse, at lovens vigtigste formål er at sikre befolkningen mod lægemidler, hvis bivirkninger og øvrige risici er for store i forhold til deres terapeutiske værdi. Imidlertid kan ingen nok så strenge love og regler give en sådan sikkerhed, hvilket da også har haft til følge, at man har oprettet et særligt bivirkningsnævn (sml. lovforslagets pgf 35).

Samtidig må man gøre sig klart, at ingen lov kan sikre, at lægemidlerne er „effektive“. Der findes ikke almindeligt anvendelige metoder til at vurdere lægemidlers terapeutiske værdi; især skal det understreges, at man med de gængse metoder ikke undersøger en eventuel *helbredende* virkning, men hovedsagelig *farmakologisk* målelige effekter. Derfor godkendes f. eks. præparater med en positiv farmakologisk effekt, men uden egentlig terapeutisk værdi (for sove- midler og visse smertestillende midler gælder det ligefrem, at de kan bevirke en forværring af den lidelse, der skulle behandles).

Derimod kan helbredende præparater uden påviselig farmakologisk effekt meget vanskeligt vurderes korrekt med de normalt anvendte metoder.

Af disse grunde finder DPL, at hovedvægten i kontrollen med og vurderingen af lægemidler bør lægges på bivirkninger, således at befolkningen sikres relativt uskadelige lægemidler.

Samtidigt bør der naturligvis arbejdes på at forbedre metoderne til vurdering af den terapeutiske værdi, således at denne med større ret kan indgå i vurderingen af lægemidlerne.

Sundhedsstyrelsens beføjelser.

Foreningen tvivler ikke på, at sundhedsstyrelsen efter bedste evne søger at administrere lægemiddellovgivningen til gavn for befolkningen. Imidlertid viser sundhedsstyrelsens hidtidige virke og hele holdning til lægemiddelsektoren, at den ikke magter at varetage befolkningens interesser; det er

derfor ikke hensigtsmæssigt at give sundhedsstyrelsen for store beføjelser.

Som et eksempel på et for befolkningen skadeligt indgreb kan nævnes forbudet mod Honegar (æbleeddike-honning) i sommeren 1972. Dette forbud begrundedes med, at der var reklameret på ulovlig vis for produktet, idet det angaves at være virksomt mod forskellige sygdomme. Her ville et forbud mod reklamen og evt. en bøde have været rimelig.

Men ved at forbyde et uskadeligt produkt, som mange mennesker hævder at blive hjulpet af, unddrager man disse patienter en — måske i nogles øjne den eneste — behandlingsmulighed. Og det er uacceptabelt, selv om også præparatet skulle være uden farmakologisk påviselig virkning; for den enkelte patient er det ligegyldigt, om bedringen skyldes en biologisk effekt eller en psykisk virkning.

Det kan i alt fald fastslås, at der er andre og farligere præparater, som det ville være ønskeligt at få indskrænket brugen af, f. eks. sove midler, beroligende og smertestillende midler.

Et andet eksempel er de homøopatiske lægemidler, som sundhedsstyrelsen generelt har belagt med receptpligt. Begrundelsen er også her en frygt for, at folk kan afholdes fra at søge læge, en begrundelse, der som tidligere nævnt ikke er videnskabeligt underbygget.

Men det er tillige bemærkelsesværdigt, at sundhedsstyrelsen hæfter betegnelsen homøopatiske lægemidler på og dermed receptbelægger præparater, som efter sagkyndiges udsagn *ikke* er homøopatiske.

Årsagen til disse og andre indgreb må søges i sundhedsstyrelsens holdning over for andre præparater end de registrerede specialiteter m. v. Denne holdning kommer til udtryk flere steder i betænkningen. F. eks. har apotekerlovudvalget diskuteret (bet. s. 30-31), hvorvidt lægers adgang til selv at sammensætte lægemidler (magistrel ordination) skal opretholdes, og anfører i denne forbindelse, at „mange sagkyndige mener, at det præparatudvalg, der stilles til rådighed igennem de godkendte specialiteter, og de lægemidler, der beskrives i de officielle formelsamlinger, er fuldt tilstrækkeligt til sygdomsbehandling m. v.“